

— Татко плаче, защото лелини не рачиха да останемъ при тѣхъ.

Въ това време баща ми ме повика. Азъ се качихъ на талигата. Баща ми поприказва тихо съ бай Пройчо и на раздѣла му даде нѣщо. Той наведе глава и нови сълзи бликнаха въ очитѣ му.

*
* *

Дълго следъ това не можехъ да забравя всичко онова, което видѣхъ. Нощи по редъ виждахъ въ съня си бай Пройчо, коравия хлѣбъ и едритѣ сълзи на очитѣ му. Бѣхъ дотегналъ на татко да го питамъ, какво стана бай Пройчо.

А единъ день ето какво ми разказа:

Въ града на бай Пройчо не провѣрвѣло. Дълго търсилъ работа, но не намѣрилъ. Децата му тръгнали да просятъ. А той отчаянъ отишелъ въ не знамъ коя фабрика да иска работа.

— Нѣма! — казалъ фабрикантътъ.

— Но азъ имамъ четири деца, — съ глухъ гласъ казалъ бай Пройчо. — Тѣ ще умратъ отъ гладъ, ако не се хвана на работа.

— Четири деца! — казалъ учудено фабрикантътъ. — Толкова младъ и четири деца! Та това е цѣло богатство, — наставилъ господартъ, който нѣмалъ деца.

— Вземете ги, ако ми завиждате, — казалъ съ треперящъ гласъ бай Пройчо. Само да сж сити, готовъ съмъ и на дявола да ги дамъ!

Омекнало сърдцето на господаря.

— Има, — казалъ той, — една работа при едната машина. — Машинисттътъ е боленъ. Но не зная, дали ще можешъ да го замѣстишъ. Работилъ ли си такава работа?

— Работилъ съмъ, работилъ, — смѣнкалъ бай Пройчо.

Но само следъ единъ часъ машината грабнала ржката му. Въ уплахата той поискалъ да се хване за нѣщо и се хваналъ за ремъка на колелото. Но ремъкътъ го подхваналъ и съ яростъ блъсналъ въ циментовия подъ.

Тежко раненъ, изнесли бай Пройчо. . .

Когато фабрикантътъ го попиталъ, защо е приелъ, като не отбира отъ работата, той едва смогналъ да каже:

— Никога не бѣхъ работилъ на машина. Излѣгахъ... Заради децата си излѣгахъ. . . Погрижете се, ако имате милость, за децата ми. . .